

Dosarul nr. 3ra-856/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Ciumac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

Î N C H E I E R E

17 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului depus de Petru Novac,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Petru Novac împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Petru Novac și a fost menținută hotărârea din 22
decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și hotărârea suplimentară
din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 16 octombrie 2017 Petru Novac a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că potrivit contractului de donație
nr. 5-2456 din 27 iulie 1996, autentificat notarial și înregistrat la OCT Chișinău la 6
noiembrie 1996, inclus în Registrul bunurilor imobile la 3 octombrie 2003, cu
numărul cadastral xxxxx, este proprietar la 1/5 cotă parte din casa nr.9 din str. xxxxx,
mun. Chișinău.

A menționat că, ulterior și-a înregistrat dreptul de proprietate în devălmășie
împreună cu soția asupra imobilului cu numărul cadastral xxxxx, edificat pe aceeași
adresă, fapt confirmat prin procesul-verbal de recepție finală nr. 197 din 20 martie
2012.

Astfel, a declarat că autoritățile publice, în mod eronat i-au înscris și alte bunuri
imobile, care nu-i aparțin, din care motiv urmează să achite ilegal impozite pe avere.

A susținut că deși art. 28 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr.153 din 25
februarie 1998 prevede expres temeiurile înregistrării dreptului de proprietate în
Registrul bunurilor imobile, OCT Chișinău greșit a inclus informația privind dreptul
de proprietate al său, asupra 1/5 cotă parte din imobilul cu numărul cadastral xxxxx
din str. xxxxx, mun. Chișinău, fără ca să dețină careva documente de drept
confirmative, înscrierea în Registru, fiind efectuată eronat.

A relevat că potrivit avizului de plată la impozitul pe avere pentru anul 2016 nr. 0000068882, în lista bunurilor impozabile sunt indicate: bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx cu baza impozabilă în sumă de 1307 110 lei; bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx cu baza impozabilă în sumă de 65478,80 de lei, ambele bunuri aparținându-i „de iure” conform actelor, suma estimativă constituind în total 1372588,80 de lei, neimpozabilă potrivit art. 287³ Cod fiscal.

Reclamantul a indicat că, în aviz, însă, ilegal a mai fost inclusă în lista bunurilor și cota-parte de 0,20 din imobilul cu numărul cadastral xxxxx, estimată cu 278691,80 de lei, care nu-i aparține și nu i-a aparținut niciodată, dar pentru care urmează să achite impozitul pe avere, întrucât împreună cu celelalte bunuri imobile cumulează suma de 1651280 de lei, necesară pentru achitarea impozitului potrivit art. 287 Cod fiscal.

A explicat că imobilul cu numărul cadastral xxxxx constituie construcția lit. D, cu 2,5 nivele, construită în anul 2004-2005, actualmente fiind proprietari Larisa Dimitriu și Elena Nirca, iar planurile geometrice elaborate de către OCT Chișinău la 7 august 2012 și 30 iunie 2017, confirmă că pe terenul cu numărul cadastral xxxxx din str. xxxxx, mun. Chișinău, sunt amplasate doar două imobile și anume, casa de locuit 01 - cu nr. cadastral xxxxx și casa de locuit 05 cu nr. cadastral xxxxx.

Cât privește construcția xxxxx, a menționat că prin actul de constatare nr. 01001769810 din 2 iunie 2017, întocmit de către OCT Chișinău, se confirmă că construcția lit.D-02, înregistrată în Registrul bunurilor imobile cu numărul cadastral xxxxx, de facto se află pe alt terenul cu numărul cadastral xxxxx.

În rezultatul numeroaselor contestații contra autenticității înscrierilor în Registrul bunurilor imobile cu referire la proprietatea asupra imobilului cu numărul cadastral xxxxx, la 14 aprilie 2017, a fost informat de către OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” precum că la 11 aprilie 2017 au fost efectuate corectările de rigoare, însă informația respectivă, s-a dovedit a fi eronată.

Ulterior, la 18 iulie 2017 potrivit extrasului din Registrul bunurilor mobile, eliberat de către OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, eroarea cu referire la imobilul nominalizat a fost rectificată și înscrierea din Registrul bunurilor imobile cu titlu de proprietate după el fost exclusă, ca fiind o greșeală.

A mai relatat că după rectificarea greșelii comise, la 21 iulie 2017 s-a adresat Serviciului Fiscal de Stat cu solicitarea de anulare a avizului de plată a impozitul pe avere pentru anul 2016, iar prin scrisoarea din 28 iulie 2017 cu nr. 26/2-2/2-23- 142-1072, Serviciul Fiscal de Stat a refuzat să anuleze avizul de plată a impozitului pe avere, perfectat în temeiul informației greșite, dar rectificată, motivând că dreptul de proprietate asupra cotei părți din bunul imobiliar a fost radiat la 18 iulie 2017, iar modificările efectuate în Registru după data 1 noiembrie 2016, nu pot influența suma obligației fiscale calculate la impozitul pe avere.

A considerat reclamantul că Serviciul Fiscal de Stat greșit a apreciat faptul că la 1 noiembrie 2016 dânsul ar fi deținut dreptul de proprietate asupra imobilului cu numărul cadastral xxxxx, deoarece toate actele confirmă că nu a deținut dreptul de proprietate, cu atât mai mult că înscrierea, efectuată greșit, nu întrunea condițiile de validitate nici la 18 ianuarie 2017, dar nici la 11 noiembrie 2016, fiind exclusă prin rectificare, fapt ce a generat nulitatea acesteia cu efect retroactiv, invalidând-o din momentul înscrierii.

A indicat că cererea prealabilă adresată Serviciului Fiscal de Stat, fost lăsată fără examinare, întrucât ar fi depășit termenul de adresare, fapt pentru care solicită a fi restabilit prin repunere în termen, întrucât în perioada 26 iulie 2017- 17 august 2017, nu s-a aflat în țară.

În drept, reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 287¹, 287³, 287⁶ Cod fiscal, art. 504, 505 Cod civil și Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

A solicitat repunerea în termen a cererii prealabile și anularea avizului de plată nr. 0000068882 la impozitul pe avere pentru anul 2016, în mărime de 13 210, 24 lei, eliberat la 25 mai 2017.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

La 19 ianuarie 2018 Petru Novac a declarat apel împotriva hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin hotărârea suplimentară din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă cererea lui Petru Novac cu privire la repunerea în termen a cererii prealabile.

Prin decizia din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Petru Novac și a fost menținută hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și hotărârea suplimentară din 20 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la respingerea cererii de chemare în judecată, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, având în vedere că reclamantul s-a adresat cu prezenta acțiune după expirarea termenului acordat de lege și nu a solicitat repunerea în acest termen.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță corect a respins cerința lui Petru Novac cu privire la repunerea în termen a cererii prealabile, întrucât s-a demonstrat că acesta a omis termenul din motive ce îi sunt imputabile.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural.

La 17 mai 2019 Petru Novac a declarat recurs împotriva deciziei din 7 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material.

A susținut că instanțele de judecată au constatat greșit faptul că a omis termenul de inițiere a procedurii prealabile și de adresare în judecată, iar soluțiile adoptate reprezintă o restrângere a accesului liber la justiție și îi încalcă dreptul la apărare.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ, reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat în cauze de contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 7 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul depus la 17 mai 2019, este în termen.

Prin referința din 20 iunie 2019, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului depus de Petru Novac, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Petru Novac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Petru Novac.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Petru Novac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva